

Warszawa, dnia 8 czerwca 2017 r.

DKSiW-AP-095-1/2017

Egz. Nr.....1

Pan
Grzegorz Kuprianowicz
Prezes
Towarzystwa Ukraińskiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli zrealizowanej w trybie zwykłym, ujętej w *Planie kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2017*, na temat: *Wykorzystanie i rozliczenie dotacji przekazanych z budżetu MSWiA na realizację zadań wynikających z ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym*.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w terminie od 20 do 24 lutego 2017 r. w Towarzystwie Ukraińskim¹, na podstawie ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej², przez zespół kontrolerów MSWiA w składzie:

- kierownik zespołu kontrolerów – Piotr Karkosik, starszy specjalista w Departamencie Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA, upoważnienie nr 15/2017 z 14 lutego 2017 r.;
- członek zespołu kontrolerów – Łukasz Sereďa, główny specjalista w Departamencie Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA, upoważnienie nr 16/2017 z 14 lutego 2017 r.;

Zakres kontroli obejmował:

1. Zgodność podjętych działań i poniesionych wydatków z postanowieniami umów o udzielenie dotacji:
  - nr 81/ZKMNIE/2016 zawartej 8 marca 2016 r. na realizację zadania pn. *Działalność bieżąca TU*,
  - nr 158/ZKMNIE/2016 zawartej 16 lutego 2016 r. na realizację zadania pn. *Działalność kulturalno-edukacyjna TU*,

¹ Zwany dalej TU lub Towarzystwem, z siedzibą: ul. Aleja Spółdzielczości Pracy 3, 20-147 Lublin; KRS 0000030230

² Dz. U. Nr 185, poz. 1092, zwana dalej ustawą o kontroli.

- nr 691/ZKMNIÉ/2016 zawartej 16 lutego 2016 r. na realizację zadania pn. *150 rocznica urodzin Mychajła Hruszewskiego*,
  - nr 692/ZKMNIÉ/2016 zawartej 16 lutego 2016 r. na realizację zadania pn. *Wydawnictwa Towarzystwa Ukraińskiego*.
2. Terminowość realizacji zadań i faktycznego wydatkowania środków finansowych.
  3. Poprawność prowadzonej ewidencji księgowej oraz dokumentacji dotyczącej realizacji zadań.
  4. Prawidłowość i terminowość rozliczenia przez Zleceniobiorcę zadań pod względem rzeczowym i finansowym.

Kontrolą został objęty okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. oraz okres niezbędny na przygotowanie sprawozdań z realizacji poszczególnych zadań wraz z ewentualnymi zwrotami środków finansowych.

W okresie objętym kontrolą prezesem TU był Grzegorz Kuprianowicz, Skarbnikiem był Mikołaj Roszczenko, Sekretarzem był Andrij Saweneć.

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji zadań publicznych, w tym wydatkowania środków z przekazanych dotacji na wsparcie realizacji zadań na łączną kwotę 109 200 zł, w ramach umów:

- 81/ZKMNIÉ/2016 zawarta 8 marca 2016 r. na realizację zadania pn. *Działalność bieżąca TU* na kwotę 18 000 zł;
- 158/ZKMNIÉ/2016 zawarta 16 lutego 2016 r. na realizację zadania pn. *Działalność kulturalno-edukacyjna TU* na kwotę 28 500 zł;
- 691/ZKMNIÉ/2016 zawarta 16 lutego 2016 r. na realizację zadania pn. *150 rocznica Mychajła Hruszewskiego* na kwotę 33 000 zł;
- 692/ZKMNIÉ/2016 zawarta 16 lutego 2016 r. na realizację zadania pn. *Wydawnictwa Towarzystwa Ukraińskiego* na kwotę 29 700 zł;

zawartych pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji³ a TU w 2016 r. oraz rzetelność prowadzenia dokumentacji finansowo-księgowej związanej z realizacją zawartych umów, jak i sporządzonych sprawozdań (końcowych) z wykonania zadań.

Ocenę działalności podmiotu kontrolowanego dokonano na podstawie ustalonego stanu faktycznego, przy zastosowaniu kryteriów kontroli wynikających z ustawy o kontroli, takich jak: legalność, celowość, gospodarność oraz rzetelność.

---

³ Zwany dalej MSWiA.

I. OCENA OGÓLNA

Pozytywnie ocenia się działania Towarzystwa w zakresie wykorzystania i rozliczenia dotacji udzielonych na kontrolowane zadania publiczne.

Towarzystwo prawidłowo zrealizowało zadania publiczne, które przyczyniły się do zachowania i rozwoju tożsamości narodowej mniejszości ukraińskiej oraz do zachowania i rozwoju języka narodowego mniejszości Ukraińskiej na Lubelszczyźnie. Niemniej jednak stwierdzono niską frekwencję na organizowanych przez TU wydarzeniach kulturalnych. Środki finansowe przekazane w ramach kontrolowanych umów wydatkowano zgodnie z celem na jaki zostały przyznane, a także terminowo dokonano rozliczenia zadań.

Towarzystwo Ukraińskie prowadziło dokumentację finansowo-księgową oraz wyodrębnioną ewidencję księgową środków finansowych otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków. Sposób prowadzenia ewidencji umożliwiał identyfikację poszczególnych operacji księgowych oraz ocenę wykonania zadania pod względem finansowym. Wykorzystanie środków finansowych zostało prawidłowo ujęte w sprawozdaniach końcowych z wykonania zadań publicznych.

Stwierdzono że TU nie przekazało do MSWiA wydawnictw umożliwiających dokonanie oceny realizacji zadania, do czego zobowiązywały postanowienia umowy.

II. USTALENIA KONTROLI

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji w 2016 r. zawarł z Towarzystwem Ukraińskim następujące umowy:

- nr 81/ZKMNI/2016 na realizację zadania publicznego pn. *Działalność bieżąca TU*. Udzielenie dotacji na działalność podmiotową TU miało umożliwić osiągnięcie celu zadania, tj.: zachowanie przez społeczność ukraińską Lublina, Chełma i regionu tradycji narodowych, języka ojczystego oraz ukraińskich tradycji prawosławnych, opieka nad miejscami ukraińskiej pamięci narodowej, zapewnienia ścisłej więzi z Ukrainą oraz diasporą ukraińską na świecie, rozwijanie aktywności społecznej i wspieranie inicjatyw obywatelskich służących społeczności ukraińskiej RP oraz rozwojowi miasta Lublina, zachowania wielokulturowego i wielowyznaniowego dziedzictwa historycznego miast Lublina, Chełma i regionu oraz popularyzacji wiedzy na jego temat.

- nr 158/ZKMNI/2016 na realizację zadania publicznego pn. *Działalność kulturalno-edukacyjna TU*. Celem zadania było umożliwienie społeczności ukraińskiej Lublina, Chełma i innych miejscowości uczestnictwa w kulturze narodowej, aktywizacji życia społeczności ukraińskiej, w szczególności dzieci i młodzieży, zachowanie przez społeczność ukraińską tradycji narodowych, sprzyjanie zachowaniu tożsamości narodowej i kulturowej, integracji społeczności ukraińskiej Lublina, Chełma i innych miejscowości, zaprezentowanie różnorodnych zagadnień z zakresu kultury, historii, języka ukraińskiego przez ekspertów specjalizujących się w tych dziedzinach.

- nr 691/ZKMNI/2016, na realizację zadania publicznego pn. *150 rocznica urodzin Mychajła Hruszewskiego*. Celem zadania określonego w niniejszej umowie było kształtowanie tożsamości i pamięci historycznej ukraińskiej mniejszości narodowej.

- nr 692/ZKMNI/2016 na realizację zadania publicznego pn. *Wydawnictwa Towarzystwa Ukraińskiego*. Celem zadania określonego wymienioną umową było kształtowanie tożsamości narodowej społeczności ukraińskiej oraz popularyzacja twórczości nieznanego szerszemu ogółowi poety i tłumacza ukraińskiego, rodem z Podlasia Piotra Kuprysia.

1. Zgodność podjętych działań i poniesionych wydatków z postanowieniami umów o udzielenie dotacji.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację wszystkich zadań realizowanych przez TU w 2016 r., w tym umowy i rachunki, pod kątem zgodności wykonania zadań określonych w umowach ze szczegółowymi opisami zawartymi we wnioskach o udzielenie dotacji.

Analiza przedstawionych dokumentów, załączonej dokumentacji zdjęciowej oraz przekazanych publikacji nie pozwala na jednoznaczną ocenę poziomu uzyskanych rezultatów związanych z wykonaniem zadań publicznych w stosunku do rezultatów opisywanych we wnioskach. Niemniej jednak należy wskazać, na niższą niż zakładano frekwencję podczas zorganizowanych wydarzeń kulturalnych.

Mając na uwadze przestrzeganie zasady celowości i oszczędności wyrażonej w art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. a i b ustawy *o finansach publicznych* Prezes TU wyjaśnił, co następuje: *Zasada oszczędności i celowości (...) ma zastosowanie do wszystkich dostaw i usług dokonywanych przez Towarzystwo Ukraińskie. Dotyczy to zarówno wydatków pokrywanych ze środków publicznych jak i środków pozyskanych od darczyńców prywatnych. Każdorazowo, przy zakupach od kontrahentów nie będących monopolistami na rynku, przeprowadzane jest badanie rynku poprzez analizę cenników na stronach internetowych potencjalnych dostawców/usługodawców, czy uzyskiwanie informacji telefonicznie o aktualnych cenach. Z uwagi na ograniczone środki na realizację prowadzonych przez nas działań, zasada „najwyższa jakość za najniższą cenę” przyświeca nam w codziennym dysponowaniu budżetem organizacji (...).*

Sprawdzenia cen u potencjalnych kontrahentów w ramach kontrolowanych umów dokonywano telefonicznie.

W sprawie przekazywania do MSWiA informacji o przebiegu realizacji zadań Prezes TU poinformował i przedstawił materiały potwierdzające⁴, że zarówno w trakcie realizacji zadań jak i po ich zakończeniu przekazywano do MSWiA informacje umożliwiające ocenę ich wykonania.

(Dowód: akta kontroli str. 130-133)

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że Zleceniobiorca nie wypełnił zobowiązania wynikającego z postanowień⁵ zawartych w umowach 691/ZKMNI/2016 i 692/ZKMNI/2016. Prezes TU wyjaśnił, że pozycje wydane w związku z realizacją zadań zleconych powyższymi umowami zostały wysłane do MSWiA 21 lutego 2017 r. Było to spowodowane

⁴ Dotyczy umowy 158/ZKMNI/2016.

⁵ § 14 ust. 2: *W przypadku, gdy elementem realizacji zadania są publikacje i innego rodzaju wydawnictwa, Zleceniobiorca zobowiązuje się do bezpłatnego przekazania Zleceniobiorcy dwóch egzemplarzy takich wydawnictw, niezwłocznie po ich ukazaniu się.*

nieporozumieniem do którego doszło między osobami odpowiedzialnymi za ich wystanie. Stanowi to **uchybiecie**, ponieważ w trakcie rozliczania dotacji przekazane wydawnictwa stanowią potwierdzenie realizacji zadań.

W kosztorysie do sprawozdania w części materiały i energia do umowy nr 158/ZKMNiE/2016, umieszczono wydatek dotyczący zakupu worków na śmieci (pozycja nr 5 faktury nr 1323/2/2016) na kwotę 5,50 zł. Wydatek ten nie został ujęty w kosztorysie będącym częścią wniosku o udzielenie dotacji na realizację zadania publicznego.

W powyższej sprawie Prezes TU wyjaśnił, co następuje: *Worki na śmieci zostały zakupione w ramach realizacji zadania Działalność kulturalno-edukacyjna TU (Umowa nr 158/ZKMNiE/2016) w związku z koniecznością zebrania śmieci po wydarzeniu pn. Koncert muzyki ukraińskiej „Smakowanie dziedzictwa” w Brzeźnie*. Mając na uwadze, że kosztorys przewidywał wydatki na zakup naczyń jednorazowych takich jak talerzyki, kubeczki, sztućce, ręczniki papierowe itp., wyjaśnienia zostały uwzględnione, gdyż zakup worków na śmieci był związany z realizacją zadania.

(Dowód: akta kontroli str.32, 45)

Pozostałe wydatki wszystkich umów były merytorycznie zgodne z postanowieniami umów.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w siedzibie oraz oddziale TU umieszczone zostały tablice informujące o realizacji zadań w oparciu o dotacje Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Na plakatach, ulotkach oraz publikacjach książkowych wydawanych przez TU umieszczono adnotację o ich wydaniu dzięki dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

(Dowód: akta kontroli str. 27)

2. Terminowość realizacji zadań i faktycznego wydatkowania środków finansowych.

W stosunku do wszystkich realizowanych umów rachunki obejmowały okres zgodny z czasem realizacji zadań, a kwoty rachunków zostały opłacone w okresie obowiązywania poszczególnych umów dotacyjnych.

Środki z dotacji przekazane na realizację zadań publicznych zostały przekazane terminowo w transzach zgodnie z warunkami określonymi w umowach. Ustalono, że wypłaty kolejnych transz następowały po wydatkowaniu 70% dotychczas otrzymanych środków. Otrzymane przez TU środki finansowe zostały rozliczone terminowo.

3. Poprawność prowadzonej ewidencji księgowej oraz dokumentacji dotyczącej realizacji zadań zleconych.

W TU obowiązywały *Zasady (polityka) rachunkowości Towarzystwa Ukraińskiego* przyjęte przez Zarząd, obowiązujące od 1 stycznia 2015 r. Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości TU prowadził pełną księgowość przy użyciu księgi głównej. Księgi rachunkowe prowadzone były w formie elektronicznej.

Towarzystwo udokumentowało wykonanie poszczególnych działań w ramach realizowanych zadań publicznych oraz wszystkie wydatki poniesione w związku z realizacją tych zadań. Poniesione wydatki były zgodne z kosztorysami realizowanych zadań.

TU prowadziło - przez okres objęty umowami - dokumentację finansowo-księgową oraz wyodrębnioną ewidencję księgową środków finansowych otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków, zgodnie z art. 152 ustawy *o finansach publicznych*⁶. Sposób prowadzenia ewidencji umożliwiał identyfikację poszczególnych operacji księgowych oraz ocenę wykonania zadania pod względem rzeczowym i finansowym.

Dokumenty księgowe, potwierdzające poszczególne operacje, były zgodne z wymogami określonymi w art. 21 ustawy *o rachunkowości*⁷, zawierały adnotacje o ich sprawdzeniu pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez upoważnione osoby.

Zarząd Główny TU podjął uchwałę o udzieleniu pełnomocnictwa dla Anny Lemiech z biura rachunkowego *Podatki AZ* do występowania w imieniu Towarzystwa przed Organami Podatkowymi w sprawach podatkowych oraz przed Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, a także do potwierdzenia, sprawdzania i zakwalifikowania dowodów księgowych pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Również w *Polityce Rachunkowości* wskazano Annę Lemiech jako osobę, która sprawdza i kwalifikuje dowody księgowe pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Należy zwrócić uwagę, że Anna Lemiech nie była członkiem żadnego z organów Towarzystwa Ukraińskiego, a co za tym idzie nie uczestniczyła w realizacji żadnego ze zleconych Towarzystwu zadań publicznych. W związku z powyższym budzi zastrzeżenia upoważnienie przez Zarząd Towarzystwa osoby z firmy zewnętrznej zajmującej się obsługą księgową TU, do zatwierdzania dowodów księgowych pod względem merytorycznym, gdyż nie uczestnicząc w realizacji zadań nie miała ona wiedzy koniecznej do poprawnego wykonania wspomnianej akceptacji.

(Dowód: akta kontroli str. 37, 40, 42, 45, 47, 69)

Skontrolowane faktury zawierały wszystkie elementy określone w art. 106e ustawy z dnia 11 marca 2004 r. *o podatku od towarów i usług*⁸. Przedmiotowe dowody księgowe nie były korygowane.

Dokumenty finansowo-księgowe były opisywane zgodnie z dyspozycją przepisu art. 21 ustawy *o rachunkowości* a także z postanowieniami *Zasad (Polityki) rachunkowości Towarzystwa Ukraińskiego*. Dokumenty na odwrocie zawierały informacje z jakich środków pokryto wydatek oraz podpisy osób odpowiedzialnych za rozliczenia finansowe, co było zgodne z zaleceniami zawartymi w załączniku nr 5 *Informacji o szczegółowych zasadach postępowania przy udzielaniu dotacji na realizację w 2016 r. zadań mających na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowanie i rozwój języka regionalnego*.

W przypadku umowy nr 691/ZKMNiE/2016 stwierdzono **uchybie** w postaci dokonania opisu na fakturze nr 67/09/16 jednej z dwóch pozycji i nieujęcia kwoty należności za usługę transportu (poz. nr 2 ww. faktury). Za uchybie odpowiedzialny jest Prezes TU Grzegorz Kuprianowicz, który wyjaśnił, co następuje: *Wydatki wynikające z faktury 67/09/16 zostały właściwie przypisane do odpowiednich kategorii w sprawozdaniu i zaksięgowane na właściwych kontach. W wyniku przeoczenia w umieszczonej na odwrocie faktury informacji o sfinansowaniu wydatku z dotacji – zamiast całej kwoty faktury, tj. 2779,80, przez przeoczenie wpisano kwotę jedynie z pierwszej pozycji faktury, tj. 2583,00 zł.*

⁶ t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 2260, z późn. zm.

⁷ t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 1047, z późn. zm.

⁸ Dz. U. z 2016 r. poz. 710, z późn. zm.

4. Prawdliwość i terminowość rozliczenia przez Zleceniobiorcę zadań pod względem rzeczowym i finansowym.

Całkowity koszt realizacji zadań publicznych wyniósł 117 592,60 zł, w tym kwota dotacji 109 200 zł, co stanowiło prawie 93% kosztów realizacji zleconych Towarzystwu zadań. W ramach poszczególnych umów wydatkowano:

- 81/ZKMNiE/2016 – koszt całkowity 20 123,05 zł, w tym dotacja 18 000 zł (89%);
- 158/ZKMNiE/2016 – koszt całkowity 30 589,52 zł, w tym dotacja 28 500 zł (93%);
- 691/ZKMNiE/2016 – koszt całkowity 35 130 zł, w tym dotacja 33 000 zł (94%);
- 692/ZKMNiE/2016 – koszt całkowity 31 750,03 zł, w tym dotacja 29 700 zł (93%);

Środki przekazane w ramach dotacji wydatkowano w całości. Wydatki, wykazane w sprawozdaniach z wykonania zadań, były dokonywane w trakcie realizacji zadań oraz były tożsame z wydatkami wynikającymi z dokumentacji księgowej. Ponadto, poniesione wydatki zostały udokumentowane oraz zakwalifikowane do właściwej grupy kosztów, zgodnie z kosztorysem realizacji zadania.

Sprawozdania końcowe z wykonania zadań publicznych realizowanych przez TU w 2016 r. zostały przekazane w terminie wskazanym w umowach, do ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych. Sprawozdania zawierały zestawienia dokumentów księgowych dokumentujących poniesione przez Towarzystwo wydatki w ramach realizacji zadań. Sprawozdania sporządzono na formularzu udostępnionym w generatorze elektronicznym zamieszczonym na stronie MSWiA.

Zalecenia i wnioski:

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości/uchybień oraz usprawnienia funkcjonowania kontrolowanej jednostki wnoszę o:

1. realizowanie postanowień umów zawartych ze Zleceniodawcą, m.in. poprzez terminowe przekazywanie przez TU Zleceniodawcy wydawnictw umożliwiających dokonanie oceny realizacji zadań,
2. dokonywanie kontroli wewnętrznej dokumentów finansowych poprzez zatwierdzanie dowodów księgowych pod względem merytorycznym przez członka zarządu TU,
3. stosowanie niezbędnych opisów dokumentów księgowych, zgodnie z przepisami prawa oraz zasadami określonymi przez organ udzielający dotacji⁹.

* * *

⁹ W przypadku opisanej kontroli - w przypisach do załącznika Nr 5 (wzór - sprawozdanie częściowe/końcowe) - do *Informacji o szczegółowych zasadach postępowania przy udzielaniu dotacji na realizację w 2016 r. zadań mających na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowanie i rozwój języka regionalnego*.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli uprzejmie proszę Pana Prezesa o przedstawienie - w terminie do 14 dni od otrzymania niniejszego dokumentu - informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

* * *

Niniejsze *Wystąpienie pokontrolne* sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Wykonano w 2 egz.:

Egz. Nr 1 – Towarzystwo Ukraińskie.

Egz. Nr 2 - aa

Sporządził/wykonał: Zespół kontrolny MSWiA.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

z up. **Sebastian CHWALEK**
Sekretarz Stanu